

NÉPLAP

Világ újságjainak egyesülete!

MAI SZÁMUNKBÓL:
Az országgyűlés új ülészakájának
második napja

(1-2. oldal)

AZ MDP HAJDU-BIHAR MEGYEI BIZOTTSÁGA ÉS A MEGYEI TANÁCS LAPJA

XIII. EVFOLYAM, 180. SZÁM

ÁRA: 50 FILLÉR

1956. AUG. 1., SZERDA

Tízéves a forint

Soha nem használt, vagy nem ismert számokat kellett tíz évvel ezelőt megismerni az egyszerű embereknek. Billió, trillió, adópengő, B. pengő, sőt „kék pénz”, „lila pénz” járta meg a zöldségpiacot is. S amit egy trillióért adtak 1948. júliusában a piacon, abból nem lehetett egy ebédet főzni egy háromtagú családnak. Sőt volt időszak az infláció tetőpontján, amikor a legmagasabb névértékű papír pénzért nem adtak egy hasonló nagyságú tiszta papírt. Nem egy falusi háznál ocséragasztott milliárdos bankjegyekből stélázi-papírt, vagy polc-dízt csináltak. 1946. júliusában a Magyar Nemzeti Bank egynapi bankjegyet forgalma (pl. július 6-án) 6 277 271 176 080 000 000 pengő volt.

Keserű emléket ébresztenek ezek a számok a munkásokban, a dolgozó parasztokban, az értelmiségiekben, minden becsületes állampolgárban egyaránt. Talán a spekulánsok egy kisebb, de annál veszélyesebb csoportjának kedvezett ez a szédítő infláció, amikor a munkás egész napi béérért nem tudott venni egy tojást. Az uszások, a spekulánsok kezébe vándorolt sok egyszerű dolgozó család félve őrzött kis értéke, a jeggyűri, a télikabát, de legtöbbször még a legszükségesebb ruhanemű is. A munkás éhes gyomorral állt a munkapad mellé. A tanár, miközben a matematikát tanította, nem tudta, lesz-e aznap ebéde. A gyermekek egy része nem is járt iskolába, mert nem volt ruhá, nem volt cipő, nem volt tankönyv. Nem volt semmi, csak rom és nyomor széles e hazában.

Ma, amikor a tízéves forintot ünnepljük, először a pártot köszöntjük. A súlyos gazdasági helyzetben, a szédítő infláció tengerében a magyar kommunisták voltak, akik megmutatták a kivézet útát a pusztulásból. Nemcsak megmutatták, de élére is álltak a harcban. Mert a dolog nem ment simán. A Magyar Kommunista Párt volt az egyetlen párt, mely harcosan követelte a jó pénz megteremtését.

A reakciónak érdeke volt, hogy a párt terveit ne sikerüljenek. Hiszen éppen az infláció volt a reakció hadjárata a demokrácia ellen. Nagy Ferenc és hívei, az amerikai imperialisták segítségével megpróbálták a megvalósítani a stabilizációt. Csak az arról nem beszéltek. Ez pedig nem lett volna más, mint a nép függetlensége és szabadsága. Az amerikai dollárokkal jöttek volna a weissmann-frédek, a chorinok és a többi kapitalista tőkés és földesúr. Lett volna szilárd pénz a nép szabadsága árán, a demokrácia árán.

„Nincs aranyalap”, hangzottak a reakció képviselői, szajkózták a kételkedők, az átgondozók. Pártunk megtalálta az „aranyalapot” a stabilizációra. Ez az alap még az aranynál is biztosabb, nem holt kincs a bankok széfjeiben, hanem élő, eleven dolgozó kéz, a magyar nép szorgalmas, munkától kérges keze.

A munka, a nép szorgalma, kitartása, bizalma a pártban lett az „aranyalapja” új pénzünknek, a forintnak. A földosztás után ez volt pártunk egyik nagy győzelme. A magyar értékkáló pénz megteremtése kivívta az egész világot csodálkozására. Hósi küzdelem volt ez, százezrek és milliók vettek benne részt. Győzelemmel végződött ez a kemény küzdelem, mert a munkások, parasztok, értelmiségiek, az egész nép állt a párt mögött. A jó pénz után könnyebb lett az élet, s ha az ország még romokban hevert is, de már fellélegzett a nép és megindult az alkotó munka. Egy esztendő óta és a párt a nép elé terjesztette a hároméves tervet. Voltak ekkor is kételkedők, hitetlenek, de már kevesebben. A nép bizott a pártban és szorgalmasan dolgozott a tervért. A hároméves tervet határidő előtt teljesítettük. Eltűntek a romok, eltűntek a munkanélküliek, eltűntek az éhezők, a nélkülözők, megindult a harc az új társadalom megteremtéséért.

Azóta mögöttünk hagytunk egy ötéves tervet is, második ötéves tervünk irányelvei már ismeretesek. Az elmúlt tíz esztendő nem volt sima. Voltak nehézségek, voltak zökkenők. Pártunkat több évtizedes harc edzette meg, de a gazdasági munka irányításában nem volt gyakorlata. Sok hibát követtünk el, s ha ezek nem lettek volna, még messzebb jutottunk volna a szocializmus útján, mint eddig jutottunk. A hibákat az alkotó munka látásában, a nép felemelkedéséért vívott harcban követjük el. E hibákat pártunk nyitlan és őszintén a nép elé tárta. Mint ahogy tíz esztendővel ezelőtt a néphez fordult, hogy jó munkával, szorgalommal biztosítsa a forint sikerét, úgy most is a néphez fordult pártunk Központi Vezetősége. Megértésre, bizalomra, kövételre hívja fel a párt az ország népet.

Ma tízéves a forint. A trilliók, a milliárd millipengők csak rossz emlékként élnek már bennünk. De nem azt néha emlékezni rá. Emlékeznünk kell az utat, melyet megtettünk. Ha néha bukkanók, megtorpanások akadályozták is ezt az utat, de mégis előre mentünk és felfelé haladtunk. A nép szorgalmas munkája nyomán egyre emelkedik a termelés, a nemzeti jövedelem, egyre több jut szónakozásra, megélhetésre. Az ipari tervek teljesítése nyomán ez év első felében több mint másfél milliárd forinttal több áru jutott a dolgozókhoz a kiskereskedelmen keresztül, s mi több, egyre csökkenő áron. A forint tízéves jubileumát újabb fontos élelmiszeri cikkek árának leszállításával ünneplhetjük. A forint tehát kiállta a próbát az elmúlt tíz év alatt. Kiállja majd a többi is, mert a magyar dolgozó nép szorgos munkája az aranyfedezete.

Az országgyűlés kedden délelőtt a Minisztertanács elnökönek beszámolója feletti vitával folytatta munkáját. Az ülésen megjelent a párt és a kormány vezetői közül Apró Antal, Erdei Ferenc, Gerő Ernő, Hegedüs András, Hidas István, Kovács István, Kiss Károly, Marosán György, Mekis József, Szalai Béla, Bata István, Gáspár Sándor, Piros László, Rónai Sándor, Egri Gyula, Vég Béla, valamint a Minisztertanács tagjai.

Az országgyűlés helyesli és jóváhagyja a kormány bel- és külpolitikáját

Az országgyűlés új ülészakájának második napja

A diplomáciai páholyokban helyet foglalt a budapesti diplomáciai képviselők több vezetője és tagja. Az ülést néhány perccel tíz óra után Rónai Sándor, az országgyűlés elnöke nyitotta meg. Bejelentette, hogy a Minisztertanács elnökönek beszámolója feletti vitában Vég Béla, Acház Imre, Földvári Rudolf, F. Kiss Imre, Molnár Ernő és Urbán Ernő képviselők jelentkeztek felszólalásra. A vitában elsőnek Hazi Árpád, az állami ellenőrzés minisztere szólalt fel.

Általánosításával el lehet és kell érni a hibák gyors felszámolását. Nekünk, országgyűlési képviselőknek ebben kell elsősorban tevékeny segítséget adnunk a tanácsok munkájához. A demokratizmus fejlesztésének útjából — amint pártunk Központi Vezetősége meghatározta — el kell távolítanunk minden fékező és gátló tényezőt, meg kell szüntetnünk azokat a bürokratikus vonásokat, amelyek az állami munkában még megtekinthetők — mondotta, majd hangsúlyozta: az állami munkában el kell érni, hogy a vezetés közelebb kerüljön a végrehajtáshoz, a végrehajtó szervek pedig a széles dolgozó tömegekkel egybeforva végezzék munkájukat. Nekünk, országgyűlési képviselőknek is egy emberként kell munkánkat végeznünk a szocializmus építésének további sikereiért, a szocialista demokrácia fejlesztéséért. (Taps.)

A szocialista demokrácia fejlődéséről

Hazi Árpád bevezetőben hangsúlyozta, hogy Hegedüs elvtárs vizsgálta azokat a feladatokat, amelyek az állami munka további megvalósítása érdekében pártunk Központi Vezetősége útmutatása alapján soron következnek, a tennivalók közt igen jelentős helyet foglal el az állami munka megvalósítása, demokratizmusának továbbfejlesztése. A szocialista demokrácia fejlődésének meggyorsításában kiemelkedő szerepük van a tanácsoknak — mondotta. A lakosság által demokratikusan megválasztott tanácsoknak, a tanácsok végrehajtó bizottságainak, állandó bizottságainak úgy kell megszervezniük munkájukat, hogy állandó kapcsolatban tartsanak fenn a széles dolgozó tömegekkel és a kapcsolatot állandóan fejlesszék és erősítsék, ennek segítségével vonják be az összes hazafias erőket az állami ügyek intézésébe.

Pécs dolgozóinak kormány iránti bizalmáról

Acház Imre országgyűlési képviselő szólalt fel ezután. Bevezetőben arról a bizalomról szólt, amellyel Pécs dolgozóinak kormányunk célkitűzéseit és arról a lendületes munkakedvről, amelyre el és célokat valóra váltják. Elmondotta, hogy a felszabadulás óta eltelt néhány esztendő alatt gyökeresen megváltozott a pécsi dolgozók élete. A továbbiakban a nagymérvű fejlődés egyes kérdéseivel foglalkozott. Pécs dolgozó a nyugodt alkotó munkát tekintik életük elemének — hangoztatta. Ezért értékelik oly nagyra, hogy külpolitikánk a nagy Szovjetunió vezette békeúton halad. Hozzá kell tennem azt is, hogy a magyar jugoszláv viszonyban beállott kedvező fordulat talán soha sem értékelték olyan felszabadult jóérzéssel, mint éppen nálunk, Pécsen és Baranyában. Ezután több más felszólalás hangzott el. Felszólalt többek között Urbán Ernő és Földvári Rudolf.

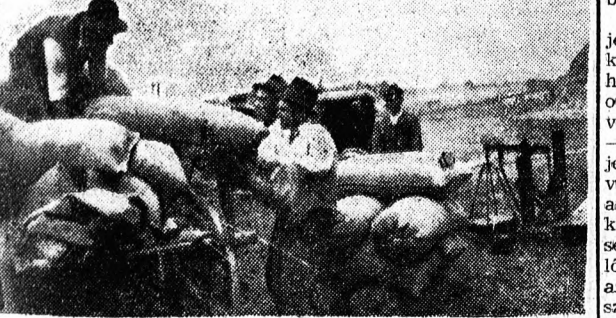
Hegedüs András elvtárs válasza a felszólalásokra

Ezután az elnök bejelentette: a beszámolóhoz több hozzászóló nincs, így a vitát beárta. Az elhangzottakra Hegedüs András, a Minisztertanács elnöke válaszolt. Tisztelet országgyűlés, képviselő elvtárs! A vitában felszólaló képviselő elvtársak helyeselték a Minisztertanács beszámolóját eddigi tevékenységéről és azokat az elgondolásokat és terveket, amelyek a Minisztertanács beszámolója az előttünk álló feladatokkal kapcsolatban ismertetett. En ezért a zárszóban nem kívánok kitérni minden képviselő elvtárs felszólalására, csupán azokkal a kérdésekkel szeretnék foglalkozni, amelyek a képviselő elvtársak felszólalásaiban a beszámolóval kapcsolatban javaslatként, vagy a Minisztertanács működésével kapcsolatban bírálatként felvetettek. Acház elvtárs és Földvári elvtárs is igen erőteljesen vetették fel saját területük fejlesztésének problémáit. Acház elvtárs Pécs város fejlesztését, Földvári elvtárs Borsodot, a borsodi iparvidék fejlesztését. Azt hiszem, mindkét elvtársnak igaza van. Tervezésünkben az elmúlt években a területi tervezés elvei, tehát az egyes területek komplex fejlesztésének szempontjai nem érvényesültek megfelelő módon.

Az országgyűlés határozata

Az országgyűlés jóváhagyólag tudomásul veszi a Minisztertanács beszámolóját az 1955. novemberi ülészakája óta kifejtett tevékenységéről és egyetért azon elgondolásokkal és tervekkel, amelyeket a Minisztertanács beszámolója az ipar s a mezőgazdaság további fejlesztésére, a gazdasági vezetés megújítására, a dolgozó nép anyagi és műveltségi színvonalának emelésére, az állami s a gazdasági élet demokratizmusának széleskörű kibontakoztatására javasol.

Az országgyűlés teljes mértékben helyesli és jóváhagyja a kormány külpolitikai tevékenységét, megbizta a Minisztertanácsot, hogy az államok közötti együttműködés (Folytatás a 2. oldalon)

Berényi Gábor a hosszúpályi határban a cséplőgép mázsájától viszi az első búzát a begyűjtő helyre.

Az így megoldott feladatok jelentősége — folytatta — nem korlátozódik csupán arra, hogy megépül egy-egy kulturális, szabadtéri színpad, orvosi rendelő, vagy tanítólakás — bár ezek önmagukban is jelentősek. A társadalmi aktivitás felkeltésével a tanács arra neveli az állampolgárokat, hogy közös erőfeszítésükkel, a közügyek iránti érdeklődéssel megvalósítsák azokat a célokat is, amelyek teljesítésétől, egyéni erővel soha nem lehetne elérni. A tömegek társadalmi öntudata

Nagyon helyeslem azokat a javaslatokat, amelyeket a képviselők az egyszerűsítés kapcsolatban elmondtak. Ezek a javaslatok mind abban az irányban haladnak, hogy megfontoltan, a kérdést nem az akta oldaláról nézve nyúljunk hozzá az államapparátus munkájának megújításához, és hogy az egyszerűsítést ne tekintjük egyszerűen egyes rubrikák megszüntetésének, hanem a kérdést a másik oldalról is nézve, az egyszerűsítéssel együtt hajtásuk végre a szocialista demokrácia fejlesztését és államapparátusunk bizonyos mértékig új módszereinek kifejlesztését.

Engedje meg a tisztelt országgyűlés, hogy végeztül a Minisztertanács nevében megköszönjem azt a bizalmat, amely a Minisztertanács munkája iránt a hozzászólásokban megnyilvánult, megköszönjem azt a bizalmat, amely megmutatkozott abban, hogy a felszólaló képviselőknek egyetértettek a Minisztertanács beszámolójával és elfogadták a terveket, elgondolásokat. Engedjék meg, hogy megköszönjem azt a bizalmat is, amely abban mutatkozott meg, hogy a képviselőknek bátran bírálták a Minisztertanács munkájának fogyatékososságát.

Ezután az országgyűlés elnöke a Minisztertanács elnökének beszámolójával kapcsolatban a következő határozati javaslatot terjesztette az országgyűlés elé:

Az országgyűlés határozata

Az országgyűlés jóváhagyólag tudomásul veszi a Minisztertanács beszámolóját az 1955. novemberi ülészakája óta kifejtett tevékenységéről és egyetért azon elgondolásokkal és tervekkel, amelyeket a Minisztertanács beszámolója az ipar s a mezőgazdaság további fejlesztésére, a gazdasági vezetés megújítására, a dolgozó nép anyagi és műveltségi színvonalának emelésére, az állami s a gazdasági élet demokratizmusának széleskörű kibontakoztatására javasol.

Az országgyűlés teljes mértékben helyesli és jóváhagyja a kormány külpolitikai tevékenységét, megbizta a Minisztertanácsot, hogy az államok közötti együttműködés (Folytatás a 2. oldalon)

A megyében 510 cséplőgép dolgozik már

Vámospéres, Álmosd, Bagamér a cséplést ma befejezi

Az aratást lényegében már befejezte Hajdú-Bihar és most minden erőt a cséplés jó elvégzésére összpontosítanak. A megyei tanács végrehajtó bizottsága előtt kedden délelőtt jelentést tett Fülöp Imre elvtárs, a megyei mezőgazdasági igazgatóság vezetője a cséplés állásáról s ugyanakkor tájékoztatást adott Lakatos Béla elvtárs, a megyei begyűjtési hivatal vezetője is a gabona beadásról.

A jelentésekből kiderül, hogy a megyében már 510 cséplőgép dolgozik. Vámospéres, Álmosd, Bagamér határában ma befejezik a cséplést, a Vámospéresi Gépallo-más körzetében annyira előrehaladt a cséplés munkája, hogy

hús cséplőgép már munka nélkül is van.

A bizottság foglalkozott a cséplőgépek átcsoportosításának kérdésével s úgy határozott, hogy csak abban az esetben engedélyezik a cséplőgépek átcsoportosítását, ha nem nagy az áthúzási távolság és legalább 10 napra elegendő munkája akad az új területre vonuló cséplőgépeknek.

Szükséges ez a határozat, mert minden gépallo-másban megvan a maga terve, a területén azonban akadályozó tényező az, ha idő előtt egy másik gépallo-mas vonulna a területre a cséplés végzésére. Ez igaz, hogy gyorsítaná a cséplés befejezését, de ugyanakkor megakadályozná a gépallo-

mást tervének teljesítésében és nem juthatnának prémiumhoz azok a dolgozók, akik kü-

A termésátlagok

A termésátlagokat tekintve nincs ok a dicsőítésre, mert őszi árpából az egyéniék földjén 10,1 mázsa, termelészövetkezeteknél pedig 11 mázsa a holdankénti átlag. Búzából az egyéniékénél 7,3, termelészövetkezeteknél 8 mázsa a megyei átlag az eddigi felmérések alapján.

A megyében nem tartott lépést az aratással a tarlóhántás és a kezdeti kényelmeskedést most, mikor már az erdőgépek a cséplésnél vannak elfoglalva, nem tudták pótolni.

Beszámolt a jelentés arról is, hogy a kombájnosok közül a megyében a legjobb teljesítményt a Hajdúszoboszlói Gépallo-máson dolgozó Kovács Sándor érte el 400 hold aratásával, cséplésével. Az aratógépek közül Kovács Mihály az első, 250 hold aratásával.

Nem teljesítette a megye tarlóhántási tervét, de nem teljesítette a másodvetési tervét sem. Itt 50 százalékos az eredmény, 18 ezer holdon került csak másodvetés a földre. A gépi aratás a szövetkezeti földeken nem érte el az előirányzott százalékot, mert

csak 35 ezer holdon dolgozott gép a tisz-ekben

és az csak 50 százalékos teljesítménnyel felel meg, noha

lőnben, mivel idő még áll rendelkezésükre, tervüket túl is teljesítené dolgozhatnának.

A rehabilitált középparasztok

Szólt arról, hogy a megyében eddig rehabilitált 212 középparasztot írták le a tervét, amelyet eddig mint kuláknak minősítettek viseltek. Ez azt jelenti, hogy a járási tanácsok határozata alapján mintegy 110 vagon gabonát írtak le, mint magasabb becsült kötelezettséget.

„E” gabonára mintegy 20 ezer szerződést kötöttek a dolgozó paraszttal történt beszélgetések eredményeképpen.

A begyűjtési hivatal jelentéséből kiderül, hogy egyes községekben igen hanyagul kezelték a vízkárt szenvedett termelők ügyét. Hajdúhadházon hiába jelentették be igen sokan, hogy vízkárt szenvedtek, a felelőtlen ügyintézés következtében sok esetben még listára sem vették azokat nevét, akik jelentkeztek káruk kivizsgálása érdekében. Hasonlóan felelőtlenül hanyag magatartást tanúsítottak Pü-

ladt, ami a gépallo-mások javuló munkáját dicséri.

Lakatos Béla elvtárs a gabonabegyűjtéssel kapcsolatban rámutatott arra, hogy dolgozó parasztságunk egyenesen a cséplőgéptől teljesíti beadási kötelezettségét és jellemzősül hozta fel, hogy például a berettyóújfalui járásban eddig mindösszesen 40 egyéniék dolgozó paraszt nem teljesítette 24 óra belüli gabonabeadását.

pékladányban. Lakatos elvtárs jelentése szerint **mintegy 500 termelőnek máig sincs megállapítva a vízkárja**

A végrehajtó bizottsági ülésen elnökölt Bartha János megyei tanácselnök helyettes bejelentette, hogy

a vízkárbecsléssel kapcsolatos hanyagságok miatt vizsgálatot indítanak,

hogy megállapítsák, kiket terhel a felelősség.

A raktározási kérdésekre megnyugtató választ kapott a végrehajtó bizottság. Nem fordul elő az a hiba, amiből az elmúlt évben például érzékeny károsodás származott, nem került raktárba nedves gabona s így nem következett be dohosodás. Az átvetélnél egy-két esettől eltekintve nincs már órákig tartó acsorgás, a jó elosztás következtében folyamatos a gabona átvetéle.

Egybillió pengő = 1.02 FORINT

Banktisztviselők kevesen számoltak olyan nagy számmal, mint az infláció utolsó heteiben, 1946. június, július hónapban. A Néplap 1946. július 2-i számán még ez állott: **ára: 100 billió. Egy hét múlva? Ára: 500 ezer billió, újabb egy hét, ára: 270 trillió. Ki számolta ekkor a pénzeket? Szinre, vagy súlyra, csomóra mérték a pénzt. Nagy csomó pénzért fél marék lisztet, vagy babot adtak a piacon. A stabilizáció után megjelent egy táblázat, mely megkönnyíti a pengőadósságok átszámítását forintba. E táblázat szerint egy billió pengő 1946. június 19-én egyenlő 1,02 forinttal. De ez is csak hivatalos átszámítási kulcs volt. Egy billió a valóságban nem ért annyit, mint amennyit a hivatalos vásárló értéke lett volna. Számtan-gerben úszott az ország, melyből úgy látszott nincs kivétező út, nincs rév, nincs part, csak elmerülés az inflációs hullámokban.**

Az infláció még dühöngött de a párt szavára a munkások megfogták a kalapács nyelét. Korgó gyomorral, lerongyolódva, de bizó lütel álltak munkába. Munkájukat siker koronázza.

A hatholdas Szőke József tsz közgyűlésen határozta el magát a belépésre

Nagyszámú vendég-sereg gyűlt egybe a Rákosi-telepi Dózsa Termelészövetkezetben. Debrecen termelészövetkezetének elnökei és mintegy 25-30 egyéniék dolgozó paraszt látogatóit el a jó hírű szövetkezetbe, hogy tanulmányozzák, hogyan érvényesül a szövetkezeti demokrácia, milyen a vezetés, érvényesül-e a tagság akarata. Mindezekre a kérdésekre választ kaptak a vendégek a szövetkezet havi közgyűlésén, melyet a vendégek végig hallgattak.

Számos szövetkezeti elnök tanulhatta meg ezen a közgyűlésen, hogyan kell helyesen megosztani a vezetést, hogyan kell a vezetőket, brigádvezetőket, de az egyes tagokat is saját területének, amelyért felelős, önálló gazdájává tenni. Hogyan válik ezáltal a szövetkezeti demokrácia szelembbe, a vezetők munkája pedig könnyebbé.

A közgyűlésnek nemcsak a szövetkezet elnöke számolt be a Rákosi-telepi Dózsaiban, ha-

nem minden egyes brigádvezető számolt ad a maga és brigádja munkájáról. A jól dolgozókat dicséretre, a hanyagokat kemény bírálatban részesítik a közgyűlés színe előtt. A beszámoló után vita következik. A tagok elmondják véleményüket, bírálják egymást és a vezetést, javaslatokat tesznek a munka javítására. A Rákosi-telepi Dózsaiban a közgyűlésen minden tagot meghallgatnak, javaslatokat a vezetőség a további munkában hasznosítja.

Vendégek is felszóltak a közgyűlésen. Tollas Sándor, a Rákosi-telepi Petőfi Tsz elnöke elmondta, érdemes volt eljönni a Rákosi-telepi Dózsa közgyűlésére, hasznos tapasztalatokat szerzett a vezetés módszereiről.

— Azt látom — mondta — a többiek között — hogy ebben a szövetkezetben minden tag egyformán a magáénak érzi a szövetkezetet, senkinek sem közömbös, hogyan termelnek,

hogy dolgoznak. Meglátják a legapróbb hibákat is, javaslatot tesznek a kijavítására, ellenőrzik a tagság, mit tesz a vezetőség a hiba kijavításáért. Nem minden szövetkezetben van ez még így Debrecenben. Azon kell lennünk, hogy így legyen.

A közgyűlésen egyéni parasztok is felszóltak. Szőke József 6 holdas egyéni paraszt elmondta, úgy látja, hogy a termelészövetkezetben minden tagnak egyforma joga van nemcsak a munkához, hanem javaslataival hozzájárulhat a szövetkezet gazdasági életének jobbá tételéhez. A megélhetés pedig a szövetkezetben gondtalan minden egyes tag számára.

— Ezért én — mondta — nem fontolgatok tovább. Elhatározom, hogy a mai nappal belépek a Rákosi-telepi Petőfi Tsz-be. Ez a közgyűlés még inkább meggyőzött róla, hogy érdemes szövetkezeti tagnak lenni.

Mesterséges „sarki fény” — tudományos célból

A közelmúltban Velenében nemzetközi értekezlet foglalkozott az ionoszférában észlelhető elektromágnetikus hullámok kérdésével. Az értekezleten Mario Cutulo professzor, a nápolyi egyetem fizikatanára beszámolt arról, hogy az olasz tudósok mintegy két évtizede óta „mesterséges sarki fényt” fognak sugározni a föld ionoszférájába. Ezt a mesterséges sarki fényt úgy hozzák létre, hogy rádióhullámokat bocsátanak fel a magába, amelyek a föld fölött kb. 400 km magasságban „tűzgömböszörű” (tűnemény) keltenek. Ezt a tűneményt a földön a telihód fényénél kb. tízszer erősebb fényjelenségként lehet majd látni.

A professzor magyarázata szerint ezt a jelenséget hasonló elv alapján hozzák létre, mint a neonszó izzását.

A kísérlet végrehajtását 1957. július 1-én 1958. december között a Nemzetközi Geofizikai Év idejére tervezik.

Két zsák gűlbaba

még magamnak, de közben székér áll meg a bolt előtt. Amolyan szomorú fejű két kis fiatal csikó van elé fogva. Nagy fényes szembogarakkal belesodálkoznak a világba, és semmi fiámkoló kedv, vagy helyesség nincs a lábukban.

MEGJÖTT a burgonya — riadók a tulajdonosok hangjára. Megerkezik az üzlet gazdája is, s a szekerről is lekászálódnak. Egy alacsony, szikár parasztember, meg a felesége. Az ötvenen már túl lehetnek, az arcukra szőlhajtásnyi ráncok vésődtek.

Az ember, a kis paraszt azonban még keményen lép oda a szekérhez, a ferhére áll, megmarkolja az egyik zsák végét és már billenti is. A zsák felkerül a székér oldalának a szélére, ahonnan egy mozdulat és máris ott van a vállán. A száraz ember bele se rezdül, csak igazít egyet rajta, s úgy fekszik ott a zsák, mint a parancsolat.

Az asszony tőp be előbb az üzletbe fűrgén, vidorán. Körülnéz, körülszimatol, mikor felfedezi az üzlet tulajdonosnőjét, kicsit énekelve, kicsit elnyújtva odaköszön: ke-

zetszókolom. Ami nála úgy hangzik, hogy keitcsókolom, mivel a z-t kifejejtette, de az a hangot tovább tartja a kelletlenül.

EZ A KÖSZÖNÉS kicsit mehökkent engem. Mint egy láncrevert eb, szőkik bennem a múltam, s valahonnan nagyon mélyről a régi szolgaság emléke csap felém. És mindez egy köszönés miatt.

Mert benne van ebben minden, ami szolgaság volt a paraszti életben. Hiszen különböző tartalma nincs ennek a köszönésnek, de épp a megszokás benne a legértelmesebb. Úgy érzem, hogy nagyon is a vérükbe ivódott ez a szolgatempó, amelynek a kifejezéséhez egy letűnt korszak olyan nagyon jól értett.

Az öregasszonyt már nem is érdekli tovább semmi, csak a mázsa. Szeme vizslatva jár, kicsit sunyin és bizalmatlanul méregeti a tulajdonost. Hogy be ne csapja. Újjai köze csippen a mérleg két végén, aztán egy kicsit ráz a mázsan, hogy még jobban játékba lenkülljön, majd int az urának.

Hába ő elad, a boltos meg vásárol. Ez az, ami összeköti

és szembe is állítja őket. Résen vannak, készen állnak, mintha egy veszélyes területen teljesítenének orjáratot.

S a zsák lehuppan, majd a másik is a mázsa alá kerül. Csend van, eladó és vevő szinte egymásnak feszülnek, és ott mérköznek a mázsa billegő nyelve hegyén. Fél kílóval több, kevesebb, roppant nagy dolog ez most, hiszen a krumpli forintot ér, a forint pedig beváltódik burgonyára.

Azán ez is megtörténik és a két zsák kiürül. A szép piroshejú gűlbabák rompa csengetéssel koppannak a ládába, a föld meleg és keserűs illata szétterjeng az üzletben. Frissen, emlékeztetve ősi sugaras delutánokra, elszáradt indák füstlobogóra.

DE MÁR MEGINT ebreszt a keitcsókolom, ahogy az asszony nyújtja és éneklő a köszönést. A lovak kocogásba fognak, meg-megpattan az utca dudorok közelete. A két kis paraszt ül a szekéren, mennek a debreceni külsőségek felé.

A székükben ott van a százegynehány forint, a szivükben, tudatukban pedig a rossz múlt, a rájuk erőszakolt alázat. Egyszer azonban megszabhatulnak attól is.

BENT VAGYOK egy kis üzletben a J. utca sarkán, ami amolyan szatcséjele bolt. Só, paprika, bab, szappan, méz, cigaretták, tehát minden van itt, ami szükséges a háztartáshoz. Magam is krumpliarókat várok. Kora reggel van, s ez a reggel ugyanolyan harmattalan, mint az alkony, ami azt jelenti, hogy a pirkadás csak olyan meleggel bágyaszt, mint az esti sűrűedés. Tehát mindenképpen kánikula van és ez hirtelen és váratlanul terült szét Debrecenben.

A tulajdonos felesége udvariasan és előzékenyen végzi a kiszolgálást — nem úgy, mint egyes állami boltokban. — Krumpli még nincs, így van időm nézelődni figyelnem. S ami éppen filozófálásra késztet az a kiszolgálás.

Halk köszönömök pattognak a levegőben, s a csendes kóremek, a tessék parancsolni szinte csiklandozza az ember börtét. Mert csak így lehet nyugtázom magamban. Ha ez hiányzik, a vevők füstbe mennek. Es ez — szövéim tovább — feltétlenül szükséges a vevőknek. Topp a pénzért, de valahogy úgy érzi, ez kijár neki. S a jó keveskedő ezt tudja is. Itt a J. utca sarkán mindenképpen. Tudják azt is, elemelném

Megszületett a jó pénz. A milliók és trilliók helyett újra tizekben és százakban számoltunk. Könnyebb lett az élet, diadalmasodott a nép hite, kitarása, állhatatos kemény munkája. Hosszú hónapok után pénzt és nem értéktelen papírt kapott munkájáért a munkás.

HÍREK A KABAI KOSSUTH TSZ-BŐL

A 28 holdas új rizstelepen a Kossuthnak 20 mázsa átlagtermést ígér a rizs. A régi rizstelepe termése is meghaladja majd holdanként a 10 mázsa — ezt nézik ki belőle.

Kora tavasszal a szövetkezet vezetősége versenyt hirdetett a növénytermesztési brigádok között. A verseny célja az volt, hogy minél több istállótrágyát hordjanak ki a földekre. A versenyt a 3-as növénytermesztési brigád foglalta el. Az első díjat egy süldőt Elek István nyerte.

a második díjat, egy mázsa búzát Csordás Kálmán, a harmadik díjat, 1500 forintot Károlyos András.

Készül a szövetkezet az Országos Mezőgazdasági Kiállításra. Kukoricipát, öntözéses kukoricát, herefűves keveréket és egy nagyon szép növények magyartarka bikák akárr bemutatni a kiállításra. A kukoricipát legalább 200 mázsa, az öntözött kukoricából 40 mázsa, a füvesheréből 2-3 mázsa magtermet vár a szövetkezet.

BEL AMI

avagy a közönség dicsérete

Ez a francia filmről olvastam már jónéhány kritikát, amelyeket ha különböző megfogalmazásban is táltak, de egyben megegyeztek. A film közepes, vagy talán még ennél is gyengébb, megközelítően sem emelkedik olyan magasságokra, amilyenre Maupassant eljut híres regényében, a Szép fiúban.

A kritika támasztotta ki a csúcspontot, de elfogulatlanul igyekeztem végignézni a filmet. Sajnos a kritikáknak igazuk van. Hol van itt Maupassant szelleme, Nagyon is gyöngy jár ez a film, hiányzik belőle a francia filmek éles szellemessége, lényegre törő ereje, de hiányzik az a művészi ösztönzés is, amely nélkül már az igy törvényszerű, lehetetlen igazi műalkotás.

Sokszor elmondott igazság hogy az igazán jó filmekből készített filmek, hogy, hogy nem mindig alatta maradnak az írói szándéknak. Valami mélyen kimarad, amit a néző kénytelen azzal mentesíteni, hogy hát igen, igen egy regény teljes filmfeldolgozása lehetetlen.

Természetesen ez igaz és ezt kénytelennek is vagyunk elfogadni. De az már bosszantó, hogy csinálnak egy ketőrs filmet, egy igazán kitűnő regényből, s épp a sava, borsamarrad ki a regénynek. A néző kap egy régről ismert történetet, amiben kizárólagos szerepe van a házasságtörésnek, a csábításnak és csak egészen véletlenül ismerünk rá arra a társadalmi mondanivalóra, ami Maupassant regényének a lényege.

A film ennek ellenére dekoratív mégis nagyon szép. A színésze kicsit tompa, de az a MOKEP figyelmébe is. (b)

Árva a ház...

Nem a Schubert arvához hasonlítunk, hanem a kislányból. De van annyira elnyújt, mint amennyire a Magyar Rádió elnyújt az elmúlt években a kedves kis Schubert-dalt.

Az elárult ház egyemeletes. Ott áll Berettyóújfaluban a Budapest-Nagyvárad és Debrecen-Komádi útvonal kereszteződésénél. Műcsendben áll az árva ház. Emeleti rész lakatlan, tetejének faanyagot jórészt elhordták már, vagy megette az idő. Itt-ott még cserép is van rajta, de az egész építmény minden pilanában ledőléssel fenyeget. Némelyik cserépre elég ha rászáll egy veréb, már leesik a földre. Még szerencse, hogy csak a földre, mert a földszinti részben három család lakik itt gyerekekkel együtt majdnem húszan, Balogh András építómunkás pl. 7 gyerekével lakik ebben a díledező, életveszélyes házban. A látkör még azt sem tudja kitéphet ez a ház.

Közlekedési nap Debrecenben

Az immár hagyományossá vált közlekedési napot az ideén is megrendezik Debrecenben. A közlekedési szakmai, kulturális és sportrendezvényre augusztus 5-én, vasárnap az Építők nagyterei sporttelepén kerül sor.

A közlekedési nap sikerének biztosítására máris minden előkészület megtörtént. Nemcsak a debreceni kultúr-csoportok, de a szolnokiak, nyíregyháziak is nagyban készülődnek, hogy vasárnap nemcsak a közlekedési szakmai, kulturális és sportrendezvényre augusztus 5-én, vasárnap az Építők nagyterei sporttelepén kerül sor.

A HAJDÚBŐRSZŐRME NYELVI Állami Gazdaságban eddig 300 holdon végezték el a művelést. A gabona beadásit tervüket is 300 százalékkal teljesítették túl - írja levelében Bodnár Lajos.

FÜRFA

Fürészaru és Faanyag Nagykereskedelmi Vállalat cégzövege „Erdert” Erdőgazdasági és Faipari Értékesítő és Készítő Vállalat-ra változott. Központ: Budapest V., Kossuth Lajos tér 11. Telefon: 113-000, 121-790. MNB 44.

„Luna” tűzhelyek

A HAJDÚ-BIHAR MEGYEI Népből Püspökládány, Bihar-keresztes, Berettyóújfalua és Polgár vas szaküzleteiben 1956. VIII. 1-től kezdődőleg részlethitelre kerülnek.

HIREK

Új személyvonat Romániába

Augusztus 6-ától, hétfőtől kezdve Debrecenből Romániába, Nyírábrány, illetve Érmihályfalva állomásokon át megindul a személyvonatforgalom. Debrecenből naponta indul egy személyszállító vonat, egy párnás és egy fapados kocsival Érmihályfalva (Valea lui Mihai) felé. A vonat Debrecenből 6.28-kor indul. Nagycserére 6.40-kor, Vámospercsre 6.58-kor, Nyírábrányra 7.10-kor, Érmihályfalvára 8.10-kor érkezik. A vonatnak Érmihályfalva csatlakozása van a Bukarest-Szatmárnémeti viszonylatban közelebb 401. számú gyorsvonathoz, amely 9.42 perckor indul Érmihályfalváról. Nagykárolyban közvetlen csatlakozása van Zsitvó és Börvely felé, Szatmárnémetiben Halmi és Nagybánya felé. Érmihályfalváról 17.25-kor indul vonat Nyírábrányra, ahonnan a két kocsit a 19.57-kor Debrecenbe induló menetrendszerinti személyvonathoz csatlakozik.

1956 AUGUSZTUS 1 SZERDA

1946-ban bevezették az új forintot. 1919-ben a Budapesti Központi 500-as Forradalmi Munkás-és Katonaiak tudomásul vette a tanácskormány lemondását. 1951-ben jelent meg a DISZ központi lapja, a Szabad Ifjúság.

1930-ban volt az első Nemzetközi Vörös Nap, amelyet a Kommunista Internacionálé az imperialista háború elleni harc és a Szovjetunió megerősítése érdekében rendeztek. 1914-ben tört ki az első világháború. 1927-ben alakult a Kínai Néphadsereg. 1921-ben alapították a Svájci Allianszvérséget. 1920-ban alakult az Angol Kommunista Párt.

VÁRHATÓ IDŐJÁRÁS SZERDA ESTIG: Félő átlagosan, több helyen záporosok, keleten zivatarok. Időnként élénk eszaki szél. A napra hómérsékleten 12-15 fokot mérhetnek. Nyugaton alig változik. A legmagasabb nappali hómérséklet 23-26 fok között lesz.

SZERDA DEBRECENBEN a hómérséklet maximuma érte 25,7, a reggeli minimum 16,8. Talajmentén 14,6 fokot mértek. Csapadék 2,8 mm. A Nap 12 órakor kecsült el.

A III. KERULETI TANACS augusztus 2-án délelőtt 8 órakor a III. kerületi tanácsházban tanácsülést tart.

KISS JÁNOS, a Gépművelési igazgatóság vezetője augusztus 3-án a megyei tanácsháza földszintén 10-12 szobájában fogadóóra tart.

Munkásokat keresnek

HÓSPÁRI tanulóknak, debreceni lakosok, 8 általános iskolát, végzettséket, vagy érettségizetteket szándékoznak felvenni a Vágóhidhoz 7-15 óráig.

VILÁNYSZÉRELO szak- és beállított segédmunkást, közműves és lakatos állandó munkára felvevő a Megyevill. Debrecen, Vágóhid u. 23.

VETŐMAGTISZTÍTÁSHOZ és rakodáshoz férfi munkásokat keres a Terményértékesítő és Kereskedelmi Vállalat. Jelentkezés Hid u. 16. sz. alatti telepen.

RAKODÓMUNKÁSOKAT felvevő a Hülöspári Vállalat. Díszegyháza u. 3. szám.

LAKATOSOKAT, segédmunkásokat felvevő a Debreceni Mezőgazdasági, Hid u. 4.

HÓSPÁRI szakmunkásokat, azonnali belépésre kerestünk, Vágóhid és Hülöspárolgató Vállalat.

A MAV Járóútvonal U.V. alkalmas lakatosokat, tűzoltókat, villanyhővezetőket és segédmunkásokat.

A POLGÁRI Fa, Fém- és Építőipari Készítő vállalat Polgár, Rákosi út 38.

KESZPENZERT vásárolja használt bútort, ruhaneműt és ingóságait. Használtkocsi Kisz, Debrecen, Csapó u. 16.

HA jól akar vásárolni, keresse fel Használtkocsi Kisz üzletét. Bútor és műszaki üzlet: Csapó u. 19. Ruházati cikkeket üzletel: Csapó u. 16., Csapó u. 101., Hatvány u. 28.

VASLEMBEZ radiótorokat keresnek. Biedermeyer garnitúra, redőnyös írszékények eladó. Kossuth 63.

BARÁNYBÉLÉST, vagy nagyobb gyermekbútorú veszek. Uzonyné, Vörös Hadsereg útja 28/c.

CSEBÉREK szoba, konyha, építési, jószágtartásos lakást, jószágtartás nélküli. Hajó 12. Utolsó lelkem.

ELADO női varrógépet. Megvételre keresek parkettkétféle motort. Mezeza 8.

ELADO hisztes láda, 6 fiókos és borovi foszfidészka. Kovács u. 3/c.

GYERMEKESZÉRETO, bentlakó háztartási dolgozó, azonnali részlethitelre kerülnek. Vörös Hadsereg útja 58. Házfelügyelő mellett.

DESKÁK, ajtólap eladó. Pacsirta u. 41. 1/a.

FOLAP utca 49. számú kert kicéa leltással sürgősen eladó.

GYERMEKOKSI eladó. Budai Északi 3. II.

GYERMEK vagy beteg gondozását vállalom. Darabos u. 14. Úgyanott ponyva eladó.

SPORT

Útban hazafelé...

Varsó, július 31. (A Néplap kiküldött tudósítójának telefonjelentése.) Amikor ezeket a sorokat diktálom, még lengyel földön van Debrecen labdarúgó-válogatottja, de amikor a tudósítás megjelenik, már cseh-szlovák földön robot velünk a vonat, hogy szerda este a Budapestre viigyen. Elményekkel telt gádzag két hetet töltöttünk a Lengyel Népköztársaságban s most útban hazafelé, nem is tudjuk, hogy a sok élményt hogyan tudjuk egyszerűen elmondani.

Ahogy Lublintól Varsóig utaztunk, Lengyel részről pedig Jan Ujma, a Lublini városi néptanács elnöke beszélt. Varsóba kedden délbe érkezünk. A monumentális kultura palotájával szemközti lévo étteremben, a „Polonia”-ban ebédeltünk s a szálló halljából telefonálom a tudósítást. Még néhány órát és vasárnap reggel a lengyel főváros nagy utcáit, gyönyörű új épületeit, remekbeszabott közpületeit. Elmények szonaganak bennünk s ha vágyunk is izletes, debreceni módra előkészített paprikáslevesre, mégis az a véleményünk, hogy ha valaki kóstol nélkül máskor is szívesen emelgünk lengyel barátnak közé.

Indulunk Varsóból és a kezdődő debreceni vezetők mararról beszélgetnek: nincs sérgit a csapatban és vasárnap ha a letrejön a nagyvárad mérkőzés -, akkor a csapat ismét külföldön szerepel. Az a terv ugyanis, hogy augusztus 5-én Nagyváradon, augusztus 12-én pedig Debrecenben lenne egy-egy mérkőzés az egykori nagyvárad csapatával. Augusztus 12-én egyébként a Díszegyháza pályát avatását tartják, mert ősszel már itt játssza bajnokmérkőzéseit a csapat. Ha letrejön a nagyváradival való mérkőzés, a debreceniek meg két külföldi csapat ellen játszik mérkőzést a D. Törökvs. Augusztus 14-én a Kassai Lokomotiv szerepel Debrecenben, míg a tervek szerinti augusztus 20-án Lublin válogatottja játszik városunkban. Ez aztán augusztus 26-án kezdődik az őszi idény. Első mérkőzés Debrecenben a Bp. Spartakusszal.

Vannak feladatok, vannak tervek s ezekről majd bővebben otthon. Szerdán este Budapestre vagyunk, csütörtökön pedig Debrecenben. A viszontlátásra!

VADAS GYÖRGY

A MEGYEI II. O. LABDARÚGÓBAJNOKSÁG ALLÁSA

Table with 2 columns: Team name and score. Includes H.-borszörny, S.-udvari, Kaba, Hajdúdorog, Polgár, H.-sámson, Nyírábrány, Földes, B.-keresztes, Nádudvar, Tégla's, Komádi, Vámospercs, Nagykerekli, B.-újfalua.

ROVID SPORTHIREK

Röplabda MNK-mérkőzések eredményei: Bp. Vörös Lobogó-D. Haladás 3:0 (f), Bp. Vasas-Téglási Vasas 3:2 (n). Minkelt hajdú-bihar ivarokból az MNK. További küzdelemiből: D. Vörös Meteor-Gördülőcsapagyári Vasas megyei labdarúgó bajnoki mérkőzést rendeznek ma délután 6 órakor az Építők sporttelepén. - Siteri Márián, az Alföldi Nyugalom ivarokja a Szilárd SE országos spartalánján a gránátidőszakban elért 47. m-es eredményével első helyezett ért el.

APRÓHIRDETÉSEK

ELADO velyog, nagy máza, polioe ajtó. Kishgyesi út 17. BEKOLTOZHETO szép családi ház eladó. Dembinszki u. 26. KETTŐ darab híznak való jorkshiri sertes eladó. Bagány u. 7. KÜLÖN bejárattú bútorozott szonza értelmiségi férfiaknak eladó. Szabadság u. 93. BUDAPESTI (lipótvárosi) két szobás lakosomat elcserelem debrecenivel. Erdőkudódi Irinyi u. 7. alatt. EGY férfi alberti felveszek. Pacsirta u. 10. KALVIN téren vasárnap délután elhagytam akatársam, kedőben élelem. Megalálója jutassa el Mezel, Füveskert 10. EGY nő lakotársnak alberti fel veszek. Széchenyi u. 44. VII. NÉPLAP A Magyar Dolgozó Pártja Hajdú-Bihar Megyei Bizottsága és a megyei tanács lapja Szerkeszti: a szerkesztő bizottság. Felelős lapadó: az MDP H.-B. megyei part-vezető bizottsága. Szerkesztőség: Debrecen, Tóthfalusi tér 16. Szabadság Lapnyomda.

NEMZETI AZ M XIII. ÉVFOLYAM

A term...

(B. M.) A Központi határozata a mezőgazdasági szervezetekről...

Féltreírhatetlenül megtehat a Központosság az utat, aminek kell, de ha hogy a legkövetkező biztosítani kell az elvált és szigorúan minden tilkapat. eseges magyarozni nek, hogy most a Vezetőség határozatá tételül tovább ke meglevő szövetkezeti számszerűen is fe szövetkezeti mozga megadja a lehető tény, hogy a hajdú deken meg az ely dőnel is gondosab tek meg a szövetke ket. Láthatják a dolgozó paraszti, zós nagyüzemi eredményeképpen mes, több a jövőd amikor a cseplőgés és szakköpa ömlék léptünk abba az amikor új szövetke alakításának és a levő szövetkezetek lépések nyilnak gyobb lehetőségei. szeptember, vagy o alkalmas arra, hogy zett gazdaságokat nek, a földrendező gostást is ekkor zőbb lebonylitani vételeket már közt hetik mind a me dotti termelőszövet mind a most alak veltkezeti fődéken.

El kell ismerni, a Bihar falvainban sz ták az agitáció sést a nagy nyári m jén, pedig a term zeynik fejlődésért panyiszterien, hanem kell harcolni.

Eredményeink je jából újból szelies kezdeni az agitác tetni a jó termel tek eredményeit, h termelőszövetkezet dog, meglegedetts termelőszövetkezet életét, hogy a köz közhangulat újból, a termelőszövetke forduljon a megye lujában.

Nem szabad fig vül hagyni, hogy jól munkálj földek mes agítal a term zet mellett, hanem szempontjából igen lentőségű a Közpó ségnek az a határ a munkaképtelen é melőszövetkezeti tö djellettását int kell megoldani, ter a termelőszövetke zés számos községben már a termelőszö közvnyületeket, mely réteben az egyéni kodó dolgozó para vonással megtár termelőszövetkezet nyugdíjellátásának javaslatakat tettek.

Nagy örömmel mindenütt a Közpó ség intézkedését. ellátás kérdésének nagy részvétel egyé zőző paraszti is a Központi Vezetős rábát, s érdéki mag ból, hogy közelebb